

УДК 614

Шмирко В.І.¹, Бусол Д.В.²

¹ канд. техн. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. УФКС-219м НУ «Запорізька політехніка»

ІНФОРМАЦІЯ – ПОЗИТИВ ЧИ НЕГАТИВ?

Інформація є унікальним і універсальним ресурсом, може дуже легко переміщуватись як у просторі, так і у часі, бути загальнодоступною, а в інших випадках - майже нікому не зрозумілою та нецікавою. Саме універсальність перетворила інформацію в потужну продуктивну силу, яку необхідно враховувати кожній країні світу в процесі планування свого подальшого розвитку та інтегрування у всесвітню економіку. Поширення непотрібної та небажаної інформації може мати згубний ефект на діяльність особистості незалежно від її інтелектуального, матеріального розвитку чи місця проживання.

Вплив інформації на окрему людину на сьогоднішній день вивчений недостатньо, однак вважається, що він спостерігається при впливі малоінтенсивних рівнів електромагнітного поля. Поняття «інформаційного впливу» означає формування біологічного ефекту за рахунок енергії самого організму, зовнішній вплив дає лише поштовх, «інформацію» для розвитку реакції організму.

Інформаційно-психологічний вплив з давніх-давен використовувався для залякування, обману, підкупу, загрози і шантажу противника, для впливу на його поведінку.

У війнах ХХ століття застосування інформаційно-психологічного впливу набрало особливо великого розмаху: це були великомасштабні, цілеспрямовані, ретельно сплановані дезінформаційні акції. Адже

з'ясувалося, що інформаційно-психологічними засобами можна дуже ефективно впливати на інтелектуальну діяльність, психіку, свідомість, підсвідомість політичного і військового керівництва противника, особового складу його військ (сил), а також населення країни, проти якої ведуться бойові дії.

Відтак інформаційно-психологічний вплив стає потужним інструментом інформаційної боротьби.

Людство ХХІ століття живе в мега інформаційному просторі й щохвилини одержує відомості про навколишній світ з преси, теле- і радіопередач. Саме мас-медіа, будучи основним постачальником інформації, впливають на формування внутрішньої стану людей. В наслідок чого, останнім часом людину вже неможливо вважати вільною морально та психологічно, оскільки особистість втратила змогу самостійно одержувати повну й, головне, достовірну інформацію про події, що відбуваються не тільки в інших країнах, але і в наближеному колі. Одна й та сама інформація повторюється багаторазово з різних боків і, через деякий час, людина сприймає чуже мислення за результат роботи власної думки.

Як правило, наша поведінка залежить від багатьох факторів: особистого характеру, рівня освіти та професіоналізму, але захистити себе від впливу інших людей, їх думок та світогляду, зрештою, ми не можемо. Виникає таке важливе поняття, як маніпуляція, тобто прихований вплив, факт якого має залишитися для особистості непоміченим. Маніпулювання засноване на перекручуванні інформації та відвертому обмані, а як спосіб соціального управління має багато переваг у порівнянні з силовими та економічними методами панування. Воно здійснюється непомітно для людей, якими управляють, не несе за собою прямих жертв та крові, не вимагає значних матеріальних витрат. Неправдива інформація, діючи на поведінку людини, зовсім не зачіпає її дух, її наміри та настанови.

Останнім часом, психологи, викладачі, науковці звертають увагу суспільства на дуже небезпечні прояви розвитку особистості: спостерігається гальмування моральної, інтелектуальної, творчої активності людини; стає повільнішим або навіть припиняється його особистісне зростання і формування незалежної індивідуальності.

Крім того, до негативних наслідків масової комунікації можна віднести формування у реципієнтів потреби в негайному задоволенні власних бажань і потреб, а також ослаблення навичок читання і зниження творчого потенціалу. Значні потоки різноманітної, цікавої інформації призводять до зменшення потреби в постійному та активному спілкуванні між дітьми та їх батьками, між однолітками, суттєво зменшується кількість ігор з однолітками, все менше проявляється бажання займатись професійним спортом.

Таким чином, можна констатувати, що специфіку сучасної соціальної ситуації існування людини визначають:

- фактор щільності інформаційного середовища;
- агресія мас-медіа,
- безліч слабо-контрольованих контактів,
- загальні глобальні проблеми людства,
- недостатня психологічна грамотність населення, невисокий рівень інформаційної компетентності;
- широке використання технологічних впливів на психіку людини з метою маніпуляції масовою свідомістю для реформування суспільства.